

LO TEATRO CATALÀ

PERIÓDICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA, ART, NOTICIAS Y ANUNCIS

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatro de Catalunya

◆◆◆◆◆ TELÓ DE ANUNCIS ◆◆◆◆◆

ADVERTENCIA

Consérvinse aquestas cubertas, porque presentantlas quant se dirá, se obtindrán ab ellas regalos que s' anunciarán oportunament.

TRENCADURAS

Se curan aviat y radicalment ab lo Braguer mecánich regulador inventat per l' especialista Sr. Palau. Recomanat per tots los metjes eminents y premiat en la última Exposició de Barcelona. Té concedit Real privilegi. Carrer Ample, 12 y 14, al costat de la Iglesia de la Mercé.

Consultori ortopédich de 8 á 1 y de 3 á 8

PAPER DE FUMAR

PLANAS

— MARCA REGISTRADA —

DEPÓSIT, UNIÓ, 2. — BARCELONA

LO TEATRO CATALÀ

SURT PUNTUALMENT CADA DISSAPTE, VENENTSE EN LOS PRINCIPALS KIOSKOS Y EN TEATROS

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. una pesseta trimestre.
Fora. 1'50 »

ULTRAMAR

Semestre. 7 pessetas.
Un any. 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. 10 céntims.
Id. atrassat. 15 »

Punts de subscripció:

Administració, Diputació, 125, 2.º 3.º
Relotjería de Ximeno, Unió, 2, botiga.

PREUS D' ANUNCIS PER CADA INSERCIÓ

1.ª plana . . 10 anuncis en total, á 2 ptas. un
2.ª y 3.ª pla. 12 » » á 1 » »
4.ª plana. . 12 » » á 1'50 » »

PER UN TRIMESTRE Ó MÉS, HI HA REBAIXA

Administració especial pera anuncis:

Unió, 2, botiga

NOTA.—Hi ha bussó al carrer.

PAGO ADELANTAT

Cafés, Colmados y Ultramarinos

ANIS NEGRITA

Superior á tots los coneguts, per sas qualitats dixestivas y esmerada fabricació

J. FORNÉS, GERMANS — DESPAIG, carrer de San PAU, 27

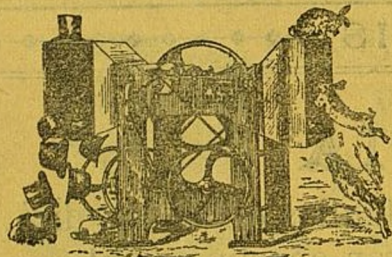
Medalla
de Oro

Lo remey mes innocent y que cura mes prompte y radicalment la **BLANHORRAGIA** y demés **FLUJOS** de las vias urinarias es lo **SANDALO PIZÁ.**

= 13 ANYS DE ÈXIT =
Unich aprobat y recomanat per las Reals Academies de Medicina de Barcelona y de Mallorca, corporacions científicas y renombrats pràctichs que cada dia lo proscriuhen reconeixentli ventatjos sobre tots los remeys semblants.—Frasco, 14 rals

Farmacia del Dr. Pizá, Plassa del Pi, 6, Barcelona y principals de Espanya.

LA ECONOMIA

SOMBREROS FINES DEL PAIS Y EXTRANJEROS

á 5, 6, 7, 8 y 9 pessetas

Classe primera extra, á 10 pessetas

No equivocar la casa

Per senyal, la máquina en lo sombrero de mostra

♦♦♦♦ **LA ECONOMIA** ♦♦♦♦

14, San Ramón, 14 ♦♦♦♦ **BARCELONA**

PELUQUERÍA ARTÍSTICA

Saló per' afeitar, tallar y rissar lo cabell,

DE

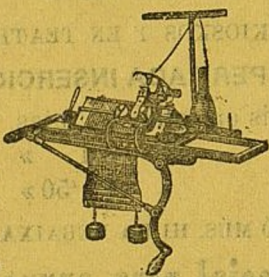
LLUIS ANGLADA

GRAN ASSURTIT DE PERRUCAS

y tota classe de postissos per' artistas de teatro

Bo ers, 8, enressuelo

VICTORIA

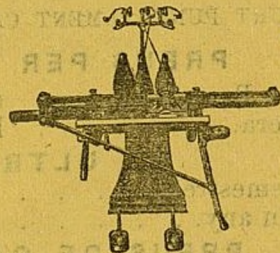
¡VICTORIA!

Es la máquina mes perfeccionada y la que proporciona la millor manera de guanyarse la vida á casa. S' hi fan mitjas, calcetins, camisetas, y demés géneros de punt. Preus reduhits y ensenyansa gratis.

Pera tota classe de datos, dirijirse al operari constructor

N. AGUSTI MANYOSA

Archs de Junqueras, 4, 1.er

CONCORDIA

Aparatos
pera pên-
drer dut-
xas.

SANTASUSANA

Máquinas
de cusir,
máquinas
de fermit-
ja

—PREUS SENY COMPETENCIA—

Taller pera adobar tota classe de máquinas

Se ven á plassos y al comptat

Carrer del Carme, 33.—**BARCELONA**

LO TEATRO CATALÀ

REDACCIÓ
Y ADMINISTRACIÓ
carrer Diputació
125, 2.º, 3.^a

PERIODICH SETMANAL INDEPENDENT

DE LITERATURA. ART, NOTICIAS Y ANUNCIS,

Destinat principalment á fomentar lo progrés é interessos del Teatre de Catalunya

Director: D. Joan Brú Sanelement

ADMINISTRACIÓ
especial per
ANUNCIS
Unió, 2, h-tiga

PREUS PER SUSCRIPCIÓ

En Barcelona. . . 1'00 pesseta trimestre.
Fora. 1'50 » »
Artistas extranjers, 25 pessetas l' any.

ULTRAMAR

Semestre. 7 pessetas
Un any. . 12 »

PREUS DE CADA NÚMERO

Número corrent. . . 10 céntims
Id. atrassat. . . 15 »

Un aconteixement literari

Lo día 8 del actual, en lo local del Centre Català comensá á donarse lectura al socis de aquest y á altrás personas significadas en literatura, de la última producció trágica del primer dels poetes espanyols contemporanis, D. Frederich Soler y Hubert. La obra dú per nom *Jesús, ó la divina tragedia* y es lo floró mes hermós de la inesborrable corona de gloria que ceneix lo front del immortal poeta català.

La forma de la nova obra que ha produhit tan preclar ingeni, es poemática, de enlairat vol per sas formas bellíssimas y de espectacle grandíós si sa part representable s' arriba á posar en escena en algun gran colisseo: en nostre Liceo, per exemple. En aquest cas, no es gens aventurat lo predir un dels éxits mes extraordinaris y merescuts que d' anys ensá haurem presenciats, porque lo poema *La divina tragedia* es de concepció y factura gens comunas.

Comensa lo poema ab una inspirada invocació á la que segueix la introducció, en la qual l' autor fa presentació de sa obra. En aquesta no 's mostra com á fervent devot, ni com á descregut escéptich: lo senyor Soler es poeta ab tota l' ànima y enlluhernat per lo doll de poesia que embauma los passos de la vida del Fundador del cristianisme, se llena á cantarlos. ¿Está lo poeta á la alsaria de la epopeya á quina amorosa, robusta y esplendent descripció consagra los privilegiats dons de son gay saber?

Ben segur que las opinions serán molt variadas, segons se vegin ab la inflexible mirada de la filosofia ortodoxa, ab los de la senzilla fé del creyent, ó ab la analítica vista del racionalisme avuy en boga.

Nosaltres, que per nostra missió especial no podem en aquest article aparéixer com soldats de cap de tals exércits, nos fixarem únicament en la forma externa y en lo valor intrínsech que

com á literatura catalana té la obra; y en aquest concepte la aplaudim de tot cor, porque sas bellesas innumerables la colocan en lo primer lloch entre totas las escritas fins avuy en idioma català y porque ella augmentará la reputació de que en tot Europa gosan en la actualitat las bellas lletras catalanas.

La lectura no acabá en la mateixa vetlla y continuá la del día 11, pera acabar en la de avuy 16, segons se diu.

En los tres primers actes, de inmillorable contextura, se aparta molt aquesta obra de la antiga y coneguda *Passió*, donant novetat al desarrollo de la vida de Jesús, puig que lo presenta anant seguint pas á pas la historia bíblica. Allí 's veuhén sas predicacions y peregrinatges, la opinió que d' ell tenían las massas populars que fascinaba ab lo marvellós tó de sa paraula, y del modo com, á mida que creix la fama seva, s' aviva lo temor que la predicació de la nova doctrina inspira als sacerdots del temple judaich.

Véluego la ressenya feta dels miracles obrats per Jesús, miracles que en enfilera ll encantador comensan en lo de la multiplicació del pa y dels peixos pera satisfer la necessitat de menjar que experimentaba la multitud inmensa que 'l seguía y quinas provisions naturals havían sigut presas per los lladres de la companyia de Barrabás y Dimas. Resulta de extraordinari efecte lo animat quadro de las bodas de Canaan, ahont Jesús instituheix lo sacrament del matrimoni y deixa pasmats als convidats convertint en vi l' aigua de las jerras, per haverse aixugat en lo festí totas las que al comensar estaban de vi plenas. Vè després l' embarch en lo mar de Galilea y describint com si fòs detall secundari lo miracle de la pesca prodigiosa, representa lo embarch de de Jesús y sos Apostols de retorn á Jerusalem, produhint aquí ab motiu de la consabuda tempestat y encalmament dels elements per gracia de la divina paraula, lo quadro de més grandio-

sitat de tota la obra. La série de prodigis del període de la predicació, acaba ab la resurrecció de Llàtser.

L'acte en que Jesús crea las benaventuranzas es delicat, y ellas son una oració vestida ab forma tant galana y pura, que poden envejarla los autors d'obras religiosas. Té igualment relevants qualitats y destaca ayrós d'entre molts altres passatjes, la monólech per medí del qual Maria de Magdala mostra son penediment y 's converteix á la doctrina del Galileu. Innumera- bles son los detalls preciosos que fan l'orna- ment de la obra y nos veyem obligats á prescindir de la enumeració de gran part d'ells pera abreviar la relació.

En lo restant del poema que anem explicant, ressalta lo brillant diálech de Dimas ab Magda- lena y Jesús luego després, y las escenas que la anterior situació originan entre Barrabás, Dimas, Farés y demás lladres, escenas que acaban ab la presó d'aquestos per los soldats. La vida an- terior de la Magdalena, resulta explicada y 's posan en evidència las conspiracions dels sacer- dots y Judas, ab la intermediació de Sadoch, tipo en qui lo Sr. Soler encarna la ambició, mercantilisme y avaricia de la rassa judaica.

La expulsió dels mercaders del Temple, ac- ció executada per la má propia de Jesús, té de resultar en escena de efecte extraordinari; com igualment son de igual talla las escenas en que Pilat visita á Caifás, las dels interrogatoris de Jesús y la en que Ell salva de morir apedregada á la dona adúltera, pronunciant aquella célebre y universalment coneguda frase. La justificació de Lara impressiona bé y d'un modo favorable envers la víctima, lo que fa més hermós l'acte de son Salvador. Mereix també ésser citat lo qua- dro de la *cena* en casa Simó Leprós.

La triunfal entrada en Jerusalem, per lo es- plendor que s'hi desplega, ha de ser de éxit complet y de animada vista.

Interessan fonament y con mouhen, la oració en l'hort de las Olivas, la presó de Jesús, son procés y l'acte dels assots; pero lo més nou y lo que crida d'un modo extraordinari la atenció, son las escenas que 's desarrollan dins la presó hont hi ha los tres lladres, acció que lo públich la veu á través de las barras de ferro de la reixa, presó á la qual es conduhit Jesús pera esperar l'hora del suplici y en la que després de trets los dos lladres que junt ab Ell debian morir en lo Golgota y llibertat Barrabás, entra lo pretor romá y, penedit d'haver firmat una sentència injusta, ofereix á la victima una reparació de la falta comesa, procurantli medís pera fugir á condició de que no tornés muy á Galilea. Aquí acaba l'acte quint, y aquí acaba en rigor la tra- gedia.

L'acte sisé presenta la vía dolorosa del Gól- gota, lo pas de la Verónica y la petició de des- cans al passar per devant la entrada de Sadoch, qui está treballant en son ofici de sandalier.

—Camina.... camina—diuli Sadoch.—Tú si que caminarás fins á la fi dels sigles,—contesta Jesús, reemprenent son penós calvari ajudat ja per Simó Cirineu.

Venen luego las escenas de la crucificació y demás prou conegudas, y acaba l'acte sisé y ab ell la part respectable de la obra de que parlem.

Los actes seté y vuité no son representables y duhen per titol *La Corona de Jesús*. No po- dem parlar avuy de lo final de aquesta grandio- sa obra per no haverlo sentit encara.

Ho farem, no obstant, en lo número próxim.

J. BRÚ.

¡Quina vergonya!

I.

Aixó 'ns fèu exclamar la lectura d'un sueltó publicat en un periódich madrilenyo y reproduhit en sa essencia per nostre estimat cólega «La Veu de Catalunya» del 25 de Desembre últim.

Si, es vritat. Hi ha persona que al náixer fa ho fà de cara al dia, y altrás que ho han fet al revés, de cara á la nit. Per las primeras tots los vents son de popa; per las segonas tot son temporals.

Aixó passa á la persona que motiva aquestas ratllas. No havem vist home mes desgraciat en to- tas las cosas que reben sa iniciativa ó que d'ell dependeixen, que nostre amich Felip Pedrell.

Ja l'*Ultimo Abencerraggio*, obra á trossos ins- pirada, que en altres parts decau y que altres re- corda alguna del célebre Gounod. Pero, ab tot, obra que demostraba en son autor facultats excepcionals, ja sia per la inventiva com per la part científica. Sa manera de instrumentar era clara, ben entesa. des- pullada á trossos de certa enfarfagalla, que aixó nos feya entreveurer un porvenir alhagüenyó per lo jove tortosí y una gloria artística musical pera Catalunya. Pero ni 'ls colossals esforços d'en An- dreu Vidal, ni 'ls gastos que 'ls mateixos li repor- taren, fóren [suficients á aixecar la obra. Acabat lo número de representacions estipulat, acabada la existencia pública de l'*Ultimo Abencerraggio*.

Presentá poch temps després un'altra obra de molt mes empenyo, mes importancia, obra en la qual son autor hi fundaba totas las sevas ilusions y esperansas. Era aquesta ab l'argument de la *No- tre Dame de Paris* de Víctor Hugo, y batejada ab lo nom de *Quasimodo*.

Si curt fòu l'entusiasme que produhí la prime- ra, curt fòu ó mes, lo que produhí la segona. Ni de l'una de l'altra ja ningú se 'n recordaba, fins que 'l senyor Salvat, editor y empresari á l'hora, tin- gué empenyo en posar lo *Abencerraggio* en lo tea- tro mes bonich que á Barcelona tenim, en lo teatro Lírich, l'any 1889. Lo senyor Pedrell, tenim entés

que corretjí molta part de sa obra, escursantne algunes escenas y allaugerintlas de cosas sobreras. Y aixís se posá en escena obtenint un éxit... per complert desgracia. De res li va servir la bona voluntat de nostre company y amich Cuspinera, en aquell temps crítich musical del «Diario de Barcelona», ni los bombos que 'ls pedrellistas feyan córrer entre los aficionats á la música. Inútil crech dir per ser un fet de quatre dias y, per lo tant, conegut de tothom, que tingué un éxit que en nostre concepte no mereixia. A la tercera ó quarta representació en que nosaltres hi assistirem, éram dintre 'l Lirich uns vuit ó deu espectadors. La obra, com hem dit, té tróssos recomanables y una cansó que si no fos tant parescuda á la de la *Tortorella* de *Romeo y Julieta* de Gounod, ella sola es prou per obtenir son autor lo titol de mestre. Pero 'l públich que no s'enten de filosofias, tot y ser del senyor Pedrell la obra, mirá ab indiferencia lo doble treball de son autor; aixó es, lo escriurerla primer y corretjirla després.

Y passats dos ó tres anys, quant tothom esperaba ab verdadera ánsia l' estreno de la (sens haverla sentida) ja célebre trilogia *Los Pirineus*, venen los diaris de Madrit y 'ns diuen que la obra dels senyors Balaguer y Pedrell s' estrenará en lo Teatro Real de la Cort d' Espanya, robantnos —artísticament parlant y dintre 'l bon sentit de la paraula— lo dret que tenim de saborejar las primicias d' una ópera d' argument catalá, catalana la terra ahont se desarrolla, en catalá escrit l' original, catalana *pur sang* (aixís ho diu lo autor) la música, y, per últim, podent ser fins la major part d' executants fills d' aquesta terra.

Donchs, tot aixó qu' haguera constituhit un dia de goig, satisfacció y potser de gloria pe'ls que, com nosaltres, estiman ans que la nació espanyola nostra terra catalana, posant en práctica la magnífica idea d' en Anton de Bofarull que plé d' amor vers la terra que 'ns veje náixer diu «no pot aymar sa nació qui no estima sa provincia»; tot aixó, repetim, ha desaparegut, en un moment. Y per eix motiu déyam mes amunt que 'l senyor Pedrell era l' home mes desgraciat en tot lo que á música 's refereix. Ara serán los madrilenys los qui saborejarán aquellas melodias plenas de melanjía, aquells tochs de trompa que diuen en sas notas lo nom de son origen, aquella cansó de Raig de Lluna y tot lo que 'l senyor Pedrell diu en sa obra *Por nuestra música*. ¡Tot, tot ha de saparegut d' de cop y volta en un moment! Sols nos resta esperá, pera saber qué diuen los madrilenys d' una música que sols creuen serveix pera fer dormir á las criaturas y cosas per l' estil. Mes aixó cap importancia té en nostre concepte y no es aixó tampoch lo que ha fet agaféssim la ploma pera emborronar algunas quartillas. Ha sigut pera estampar solsa-ment una série de preguntas que se 'ns sugeriren de la lectura del suelto al principi mentat.

¿Perqué *Pirineus* no 's posa en lo Liceo? ¿Potser es petit lo teatro per lo grandios de l' obra? ¿ó es potser massa gran lo teatro porque fassi efecte lo que diu lo Bardo en lo prólech en forma de melopea?

¿Es potser que la empresa, partitura en má, ha vist que de tant científica que es no agradaria, potser per no enténdrerla, al públich de Barcelona que no está preparat per tal? ¿Es potser que no hi ha músichs al Liceo pera executarla tal y cóm son autor la concebí? Res d' aixó sabem de cert.

Per ara prou. En lo número vinent acabarem la idea.

ARMANDO DE LA FLORIDA.

¡No hi puch fer mes!

Veyent qu' aixó de fer versos dona feyna y no don' pá, he comensat moltes voltas á escriure aixó, pam á pam: — «Estimat director méu: vosté ja 'm dispensará si avants d' explanar la cosa, petita historia li faig. Ab la panxa com un ventre, forsut com un bordegás, m' anaba guanyant las béssas pobre, alegre y treballant. Res tenia que m' dés pena; res tenia que 'm fès mal: si una cosa desitjaba y la ermilla 'm deya: vá, no 's feya esperar ni mica, veyentla prest en mas mans. Va volgué 'l mèu sino un día, que fòs poeta...y vaig ser tal: sovint la mussa 'm picaba, vaig fé un vers y... ¡pataplum! Ja ningú 'm treu la mania dels sonets y 'ls madrigals. A tot' hora aixó 'm donaba *huelga* forcosa al treball, y avuy aquesta es ma feyna: fer versos y... badallar. La pell y l' ós sols me restan; mirat de lluny semblo un clau.... Aixís es que (no s' enfadi) despres de molt rumiar, he cregut convenientíssim deixar córrer lo que faig de dar colaboració als periódichs setmanals, y torná á fer del ofici qu' es (per' servirlo) manyá. No cal que consells me donguí, ni 'm vingui ab plors ni reclams: ja tinch prés lo determini y en planta vaig á posá 'l. Tot just per vosté comenso; á LO TEATRO CATALÀ, no hi vull ja enviar res mes...»

Y al punt que vaig per firmar,... ¡mireu si aquest vici es fiero y si está ja ben arrelat, que mes avall continuó: «hasta la setmana entrant!»

MAYET

ESTRENOS CATALANS

ROMEA.—*Las bonas festas*, juguet còmic en un acte, de D. A. CARETA.

Si volguéssim adular al autor y á la empresa, podriam dir que aquesta obreta, de la que pensem ferne una lleugerissima ressenya, es un animat quadre de costums barceloninas y que va ser acertat fer lo seu estrenó en aquesta época del any. Mes aixó no resultaria la vritat y la imparcialitat que desitjem en nostres actes y ab que volem procedir sempre, perque *Las bonas festas*, qual titol queda justificat ab la intervenció dels molts personatjes que s' hi veuen, es un senzill juguet que no reuneix las condicions de vida que ha de tenir una producció teatral. Y aixis se nota que cap dels interlocutors que 's presentan ab la décima ó felicitació, té res que véurer ab lo que hauria de ser nús ó base de la acció que l' autor ha descuidat en extrem.

La pessa que 'ns ocupa sembla escrita á correccuyta pera donar l' estrenó pe'ls voltants de Nadal, y si no es aixó, denota en l' autor escàs coneixement del art escènich.

Hi ha certa animació, es vritat, y está correctament escrita; pero es poch pensada y no abundant en escenas cómicas ni en xistes, per qual motiu, si bé es escoltada ab agrado, no deixa del tot satisfet al espectador que en produccions de aquesta classe hi espera riurer constantment.

Los actors van cuidar bé'l desempenyo, surtint-ne ayrosos, particularment los Srs. Capdevila, Soler, Pinós, Valls, Bals y Fernandez.—P. DE R.

NOVETATS.—*Lo Promés*, drama en tres actes y en vers, original de D. JOAQUIM RIERA y BERTRAN.—*La dona*, pessa en un acte, de D. J. AYNÉ RABELL.

La nit del divendres dia 8, va estrenars' devant numerosa concurrència la nova obra del Sr. Riera. Es aquesta recomanable per la finesa de llenguatge y per son sabor local, aixis com igualment per los quadrets de costums presentats en ella.

L' acció, en cambi, es ignocent, de fácil enredo y escàs interés, escepte en dos ó tres accidents dramátichs, culminants de la obra. La rondalla contada per lo vell pastor en l' acte tercer, es de molt bon efecte é impressiona bé al públich, que la aplaudeix merescudament.

L' autor fòu cridat á las taulas á rébrer los aplausos dels espectadors.

En la execució, los actors interpretaren molt discretament sos respectius papers, per lo que mereixen nostre aplauso los Srs. Bonaplata, Oliva, Esteve, Guitart y las Sras. Palá y Parrenyo.

La dona, nova y última producció original del senyor Ayné y Rabell, fòu estrenada ab molt bon éxit en lo propi teatro la nit del dia 12. En aquesta obreta l' autor demostra sos avenços en lo teatro: Tots los personatjes que intervenen en *La dona* se mouhen ab desembrás y naturalitat: l' enredo còmic

está ben urdit; mes lo desenllás es bastant susceptible de millora.

Lo llenguatge escullit y los acudits en que abunda l' obra, son de bon gust, y duhen la rialla als llavis sense fer enrojar las gallas.

En resum: *La dona* pot anarse á véurer y s' hi passa un bon rato.

Los vius aplausos del públich aclamant al autor fins que surtí á recullir los aplaudiments, poden omplir de goig al Sr. Ayné y Rabell.—B. S.

REVISTA TEATRAL

LICEO.—Poca cosa podem dir de novetat, pues ab las óperas ja posadas en escena ha anat entretenint al públich, en espera del final de la temporada que será lo próxim diumenje.

Ab la represa de la ópera *Lohengrin* vam sentir al primer tenor Garulli que en lo paper de Cavaller del Sant Graal, va sentar la seva reputació, fentse aplaudir ab justicia en los principals passatjes de la ópera, per la manera justa y acabada ab que interpreta l' personatge. La Sra. Bulicoff, en lo paper de *Elsa* estigué discreta. Jo crech que tantas contralts com hi ha en Barcelona s' han encarregat aquets días de fer l' *Ortruda*, y fins se disputaban per véurer quina ho feya més malament. La vritat es que no 'n van ensopegar cap, y pera fer aquestas substitucions, tant se valia que no haguessin protestat la primera.

Va encarregar-se del *Tannhäuser* lo Sr. Lucignani, qual artista, sigui perque no ha arribat á compéndrer bé l' ideal cantor de Wagner ó per qualsevol altra causa, no va poguer convéncer al públich, per la fredat é indiferència ab que va cantar lo seu paper que resultá sosso y descolorit. La Sra. Borghimamo siguié la artista de sempre y va sentir justos aplausos.

La setmana entrant pensem fer una revista resumint la actual temporada lirica, en la qual estudiarem imparcialment las deficiencias qu' havem notat y la causa més ó menos directa que las ha produhidas.—BEN.

APLAUSOS

Nostre redactor corresponsal de Vilanova y Geltrú, 'ns escriu:

«La companyia Valldeperas, dirigida pe 'l jove mestre D. Joaquim Valdealde y pe 'l baix còmic D. Baldomero Roca, acaba de despedirse de Vilanova.

En recompensa de son mérit artístich y vistas las representacions que ha donat, no déch consentir de cap manera que 'm passi desapercibuda aquesta ocasió de tributarli un petit elogi, consistent en aquilatar los principals elements de que están dotats alguns dels artistas.

En la preciosa sarsuela *El mismo demonio*, com també en otras obras, lo barítono senyor Querol ha

donat probas convincentes de ser considerat com un barítono de *primo cartel-lo*.

En *La mascarita* lo senyor Gorriz es expofés pera la execució del paper de *Tío Pepe* y la senyoreta Galobarda canta ab gust, lluhint sa preciosa y ben timbrada veu.

Lo senyor Flaqué es un nou *non plus ultra* pera caracterisar lo tipo de *Juanito* en *El Monaguillo*, com també ho es lo senyor Roca en son típic paper de *Antón*.

La senyoreta Simó es una apreciableíssima y jove artista pera 'l teatro, puig causa la admiració del públich en moltes obras com, per exemple, en *El Monaguillo* y *Certamen Nacional*.

La primera tiple senyora Viada es una excelent artista que representa y canta ab delicadesa, donant sempre importància als seus papers, com hem vist en las obras posadas en escena.

Per lo tant, es precis calificar de bona la companyia que'ns ha fet passar molts ratos agradables, y contant ab la vénia de vosté, senyor director, li dono la ben merescuda enhorabona.»

Sempre 'ns es grat tributar elogis á artistas catalans quant se troban fora de nostra patria y mes nos agrada encara satisfer semblant desitj si 's tracta d' artistes á qui coneixem personalment y per son mérit.

No estranyarán, donchs, nostres lectors que fem públics los grans triums que en lo teatro de Caracas venen alcansant fa prop d' un més nostres paisans la Srta. Joséphina Huguet, aventajada tiple de género llauger, y 'l reputat barítono Sr. Aragó, triums dels que també 'n participa lo baix senyor Gil Rey.

Segons cartas de catalans alli residents (qu' havem rebnt) y segons los periódichs de la localitat, lo Sr. Aragó va obtenir un gran éxit en la ópera *Aida*, y dit barítono y la Srta. Huguet van causar verdader fanatisme en la representació de *Rigoletto* lo vespre del 15 de Desembre darrer.

Lo paper de *Amina* del immortal *spartito* de Verdi, s' avé del tot á las excepcionals qualitats de nostra simpática paisana, y en totes las pessas que té en la ópera va fer gala la festejada artista senyoreta Huguet de sa preciosa veu, de sa delicada emissió, de sa perfecta escola y de la escrupulositat en ajustarse á la partitura—cosa que no fan totes las artistas,—valentli tals circumstancies unidas á una perfecta interpretació artística del personatge, entusiastas y molt merescuts aplausos d' un públich que la desconeixia y que en lo transcurs de la funció vá compèndrer que tenia en son teatro una tiple de ben sentada reputació. Va ferli, donchs, una carinyosa ovació, mes gran per ser enterament espontánea é inesperat son tribut per part dels concurrents.

Lo Sr. Aragó fa una creació del bufon *Rigoletto*, y va confirmar en aquesta part los merescuts elogis que ja havia obtingut interpretant en *Aida* son important paper.

Rebin abdos artistas l' aplauso que 'ls envia Lo TEATRO CATALA.

PROTESTAS

La companyia infantil del senyor Bosch ha passat al Tivoli desde 'l Principal y 's diu que anirà á Valencia.

Molt nos satisfá contemplar en la teatro á nens y nenas quant de vegades prenen part en obras desempenyant papers de curtes dimensions y adequats á la seva tendra edat.

Pero entre aixó y lo que fan las criaturas que capitaneja 'l senyor Bosch, hi ha tanta diferencia com de lo blanch á 'l negre.

Lo que 's fa ab los pobres noys de la companyia infantil de sarsuela castellana, es una verdadera explotació industrial que, si pot donar bons resultats pecuniaris á qui la fa, no será de cap manera en bè del art, ni dels petits artistes, ni de sas familias, ni de ningú mes que del explotador.

Presenciar com treballa alguna vegada una criatura en papers propis pera ella, pot servir pera descobrir la disposició que té pe 'l teatro y per instruir-la y preparar-la pera, en 'sent gran, fer que 's dediqui ab profit y gloria á una brillant carrera.

Valerse de una ó mes criaturas continuament, fèrlosli estudiar y ensajar y representar papers desproporcionats á la seva poca edat; cansarlos ab la interpretació de personatjes que figuran estar dominats per passions y afectes que no han de compèndrer; obligarlos á ballar y á fer gestos y contorsions que, si en un moment donat poden semblar graciosos, veyentlos un y altre día han de causar pena y fins indignació; portarlos en comunitat á distintes capitals; mantenirlos en fondas; separarlos de sos pares per mes qu' aquets hi consentin; retribuirlos ab sous mesquins; en una paraula, fer d' aquestas criaturas objecte d' una especulació qu' ha de perjudicar son organisme, que 'ls roba per forza lo desarrollo de las facultats de que d' altre modo potser disfrutarian al créixer; portarlos com anyells de un punt al altre, podrá ser profitós y lucratiu sens dupte; mes no es convenient al art, ni als mateixos nens á qui s'exposa, ni als pobres pares que, ilusos, consentin en semblant explotació poch escrupulosa.

Per aixó protestem de que 's portar á cap y de que 's toleri.

BELLAS ARTS

SALÓ PARES.—Ocupan aquesta setmana lo lloch preminent de dit saló obras perteneixents á tres artistes, tots tres ben coneguts en lo món artístich espanyol.

Las del centre perteneixen á D. Alexandre de Riguer, y per ésser ellas ja conegudas, no 'n fem un llarch anàlisis: sols direm que reuneixen idénticas qualitats que las demés creadas per dit aristócrata artista.

Lo quadro del senyor Soler de las Casas, deixant apart los versos de Fray Lluís que á res hi venen, tè, pictórricament considerat, un primer terme ben entés, estudiat ab carinyo y bastant just y ferm de

color. No es tan recomanable lo según terme, que adoleix, á mon modo de véurer, de falsetat en lo color, y per fi lo celatje es brut de color.

Es de alabar en lo jove pintor la tendencia de que sos quadros, encara que de paissatge, tingan un assumpto, fet tant més de alabar, avuy que corren ideas tan falsas sobre l'art y lo modo de sentirlo y manifestarlo.

Lo retrato degut al Sr. Graner, se recomana per la valentia de la factura y vigorós color. Respecte al parescut, res podem dirne, perque no coneixém á la persona retratada.—U. D. O.

Veyem en los diaris parisiens, que ha cridat molt l'atenció entre la colonia artística de la capital de la vehina república, la obra escultórica *Charmeur de serpents*, deguda á nostre paísá lo jove artista D. Pere Rignalt. Segons los *comptes rendus* que de ella fan crítichs tan coneguts com Devillé, Dupuy, Archs, etc., dita escultura se recomana per la acertada posa y ferma execució. Del dibuix també 'n fan elogis, menos de la cama esquerra qual postura troban un poch violenta.

Aquesta escultura ha sigut desseguida adquirida per la primera casa de París que 's dedica á la reproducció d'obras d'art en bronce.

Molt nos agradan los triunfos guanyats per nostres artistes en l'extranger y molt particularment lo del jove Sr. Rignalt, qui sino minva en sos ràpits progressos, confiém véurel devenir una gloria de la terra.

Rebi nostra més coral felicitació.—DR. GAR. MOR.

SECCIÓ DEL GRACIÓS

Epígramas

Creume, no m' agradas, Rita;
creume, no m' agradas gens;
t' has tornat criminal, noya;
sempre estás matant lo temps.

Que fan dos las matemáticas
un y un tenen probat;
pero ara jo pregunto:
—Un y una ¿quants ne fan?

MARQUES DE LAPA.

Cantars

Lo foch ab aigua s' apaga:
bebent, s' apaga la sed;
mes l' amor que jo 't professo,
no 's pot apagar ab res.

AFICIONAT CÓMICH.

No passa ni un sol diumenje
sens que 't empolvis la cara:
en cambi, ¡quants y quants dias
sense rentartela passas!

No sé si ets dolça ó amarga:
jo 'l únich que podré dir
es que 't vaig fé un bés un dia
y encara estich escupint.

AMADEO.

REUNIONS PARTICULARS

LA CATALANA.—Lo dissapte día 9, tingué lloch una escullida vetllada literari-musical, ab motiu de inaugurarse las classes de 1^a y 2ª ensenyansa y de comers que, baix la direcció del professor D. F. Rojo, se acaban de obrir en lo mateix local de la Societat.

La vetllada resultá espléndida y sentim per l'excés de original no 'm poguerne donar ressenya detallada.

En la mateixa Societat tingué lloch lo diumenge, una funció de prestidigitació donada per lo celebrat ilusionista D. Luis de Hary, que obtingué merescudissims aplausos per la llimpiesa que desplega en tots los treballs que presentá.

LA MODESTA.—Dissapte al vespre tingué lloch en aquesta distingida Societat una important funció á benefici del Sr. Rojo.

Se posá en escena la bonica comedia en tres actes *Fiarse del porvenir* y la pessa catalana de Aulés, *¡Ell!*

Terminá la vetllada ab ball de Societat.

ROGER DE FLOR.—Diumenge tingué lloch una funció extraordinaria, verificantse l'estreno de un monólech, original del conegut publicista Sr. Nin y Tudó, ab lo titol de *Amor y Gloria*. Obtingué éxit y també sigué aplaudit lo Sr. Serrat, encarregat del desemenyo.

En la mateixa funció se representaren las pèssas *L' amor es sego* y *A pel y á repel*, surtint ayrosos de la execució la Sra. Martorell y los Srs. Clavé, Saeny Rozas, Beca y García.

CLARIS.—Diúmenge passat se representaren las obras castellanas *Las codornices* y *La primera postura*, obtenint acertat desemenyo, per lo que foren molt aplaudits las Srtas. Castelló, Zamorano, y Gandia, junt ab los Srs. Cirugeda, Puiggener, Boada, March y Torrente.

Pera día 24 está anunciada la representació del magnífich drama *Batalla de Reynas*.

CUPIDO.—Concurrencia lluhidissima y extraordinaria assistí á la funció que doná aquesta Societat diumenge á la tarde, á benefici dels Srs. Vidal y Mas.

Se posá en escena lo popular drama *Flor de un dia* baix la direcció del Sr. Virgili que desemenyá á la perfecció lo personatge del negro Juan,

Secundaren ab acert en sos respectius papers las Srtas. Paquita y Raimonda Virgili y los Srs. Ollé, Cosmo, Jou, Gratacós, Rosell, Laix, junt ab los beneficiats Vidal y Mas.

Seguí després la pessa *Roncar despierto*, quin desemenyo sigué rebut ab apláuso.

Després de varis treballs acrobátichs per la troupe Moreno, hi hagué un escullit ball de Societat.

J. XIMENO.

COLABORACIÓ ADMESA

Intima

Te tinch fixa al cervell; no puch borrarne
ta imatge angelical, Maria hermosa,
puig en somnis d' amor ma boja pensa
se revolca en mon cap presa del vèrtich.

Te voldria oblidar, rompre en mil trossos
la cadena potent que m' esclavisa;
partir aquet rebló que á ma pobra ànima
à la teva la uneix quant fantasiejo.

Mes no, no puch. Falló sento en mas venas
que, com corrents de foch la sang circula
fins arribá al cervell, pera apagarne
lo recort que per *altra* en ell se fixi.

Te veig sempre somniant que, com coloma
ab alas d' or d' Ofir, del cel devallas
entre pluja de flors d' olor balsámich,
sota 'l dosser de Dèu portat pe'ls àngels.

Te veig, tal com lo nin qu' en rosats núvols
boyrosos extassiat, en llontanansa
ovira plens de dolsos y joguinas
als Reys magos, encant de sos ensomnis.

Mos llavis xardorosos als teus buscan,
lo cor me bat de goig; foll te contemplo
y en alas del amor y fantasía,
en ton front nacari ab deliri estampo
un ruixat de petons, que sols los gosa
lo céfir; y vibrant com flayre pura,
s' elevan fins á fòndrers tots en l' éter.

Mira si t' aymo, donchs, ¡si t' idolatro!
que no 't puch olvidar jamay, Maria.
Com ma sombra per tot sempre ab mi 't porto
sense trová en eix món un lloch hont puga
deixar, de pensá en tu, qu' es impossible
com lograrne que 'l cel no m' enmantelli.

IGNASI IGLESIAS.

SALÓ DE DESCANS

Hem tingut lo gust de véurer alguns bonichs
treballs artistichs, surtits dels tallers dels Srs. Rius
y Soley, consistents en uns baixos relleus al barro,
que, al mateix temps que en si son un adorno pera
salons y estudis, també están apropiats pera 'ls afi-
cionats á la pintura al natural. Molt nos plau que
'l director artistich D. Joan Arnau esculleixi, (fets
á la mà y no enmoltilats com quant se tracta d' ex-
plotar una industria) reproduccions de Poblet, S.
Cugat y altres monuments y vistas de Catalunya;
essent una proba del adelanto que 'ls senyors Rius
y Soley han introduhit en lo ram d' alfareria y
honrant á sos tallers, aixís com al artista que 'ls
executa.

Pera apreciar lo poch que dihem, poden nostres
llegidors visitar la tenda exposició del carrer de
Santa Ana n.º 37, y estem segurs que no desmentirán
nostre criteri.

** Demà diumenge tindrà lloch en lo teatro
Principal de Gracia, una escullida funció catalana,

posantse en escena lo drama *Lo ferrer de tall* y la
pessa *Lo ninot de Gracia*.

La expressada funció promet véurers molt con-
correguda, ja per ser la última de la companyia, ja per
péndrehi part lo distingit y popular actor D. Joan
Bertran que té grans simpatias, com també per ser
la pessa escrita quant las ocurrencias de la qüestió
de *Muñeco de Gracia* que tant va donar qu' enraho-
nar en los diaris y en las Corts entre Romero Roble-
do y León y Castillo respecte aquest assumpto. Segons
nos diuen, hi assistirán molts socis de «La Banya»
y d' altres societats gracienses.

** Ab motiu de la festa de S. Antoni Abad, ha
organizat la companyia ab que D. Alfons Llonch
y D. Vicens Barceló treballan en lo Fomen Protec-
tor, de Gracia, una funció pera demà diumenge, de-
dicada als cotxeros de la vila, lo qual es sintoma de
que 's veurá favorescuda.

Se posará en escena la sarsuela catafana en 3
actes, *Lo barber del Portal Nou*, ab música de *El
Barberillo de Lavapiés*.

També 's prepara en dit teatro lo benefici del
Sr. Llonch, ab lo drama *Los perros del monte de S.
Bernardo*.

** La aplaudida y jove primera dama del tea-
tro de S. Andreu de Palomar, Srta. D.ª María Pana-
dés, té anunciada pera demà la funció de benefici que
promet estar molt animada, puig son moltes y me-
rescudas las simpatias de que gosa, y además estre-
nará un monólech català del poeta Sr. Trullás, fill
de la població, titolat: *Simitiva*, y reproduhirá lo
dramet *Un crimen social*, del Sr. Gabriel, també
poeta del mateix poble.

** En lo teatro Volney (de S. Andreu) hi ha
disposada funció per aquest vespre per la compa-
nyia d' aficionats que dirigeix lo jove D. Miquel
Riera. Está anunciat lo drama *La Encubridora*, y la
pessa catalana *Un cop de telas*. S' anuncia que en
dita funció hi pendrà part la primera dama D.ª Joa-
na Cervera.

També, segons la papeleta, tenen pròxim á ser
estrenat lo quadro dramátich català *Lo jugador*, de
D. N. Ferrer.

** Ha arribat de Sabadell lo primer galan don
Ricardo Simó, després de actuar durant una bona
temporada en lo teatro Principal de dita ciutat. Ab
lo Sr. Simó han vingut los artistes de la seva com-
panyia, satisfets del éxit y del aplauso qu' han me-
rescut del públch. Se deya que anirían á Tortosa;
pero sabem que no hí van, y que tant lo Sr. Simó
com los demás artistes están disponibles. Entre
aquets hem tingut lo gust de saludar al senyor Se-
rraclara. Sembla qu' aquest actor anirà á Igualada.

** La companyia de D. Joseph Mata ha de tre-
ballar en lo teatro Furtuny de Reus, ahont hauria
ja comensat, retardant son debut á causa de grave
malaltia de una filla del Sr. Mata.

** De enhorabona estarem si resulta cert lo
que alguns periódichs diuen. Durant los mesos
de Febrer y Mars, treballará en lo teatro Principal
de aquesta ciutat una companyia d' ópera italiana
que segons hem sentit á dir, será dirigida pe'l mes-
tre Giró, autor de las óperas *El Renegato* y *El som-*

TRASPARENTS

GRAN ASSURTIT EN LA MATEIXA FÀBRICA

Carrer de la Morera, 6, 1.er

Segona travessia de la dreta del carrer del Hospital

—♦ ENTRANT PER LA RAMBLA ♦—

◆ LO MELLOR REMEY ◆

de tots los coneguts pera reforçar a grans y a petits, es lo

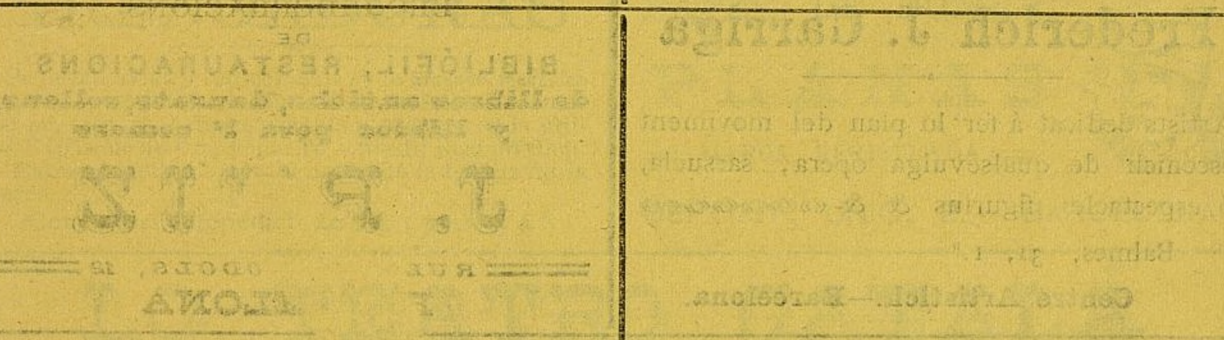
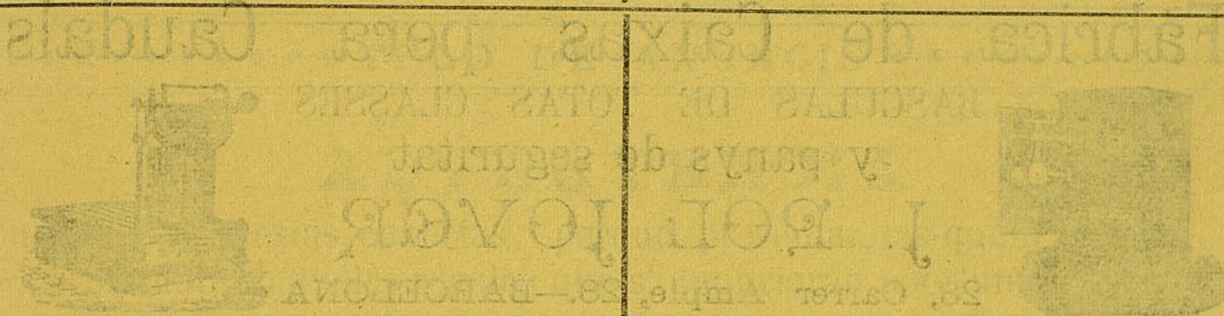
AYXEROP Hipofosfít de VALLÉS

— LOS RESULTATS SON POSITIUS —

Se ven al preu de 3 pesetas

en las principales farmacias d' España,

y al engrós, **CARDERS, 3**

CONSTRUCCIÓ DE TEATROS SERVEY COMPLERT Y BO

pera guardarropias

Per informes y detalls, dirigir-se al fuster del carrer d' Estruch, 11,

BARCELONA

POLVO DE SABÓ PERFUMAT

— PERA AFEITAR —

— FÀBRICA —

DE RAMON PUIG Y HUMBERT

—o—o— Saucó, n.º 1. CANET DE MAR —o—o—

Paquets de pes, 400 grams á 1 pesseta cada un,
y al por major, 25 per cent de bonificació

FABRICACIÓ DE Llunas Assogadas

PERA MIRALLS DE

ORTEGA Y BADIA

Depósit de cristalls, ◆◆◆◆

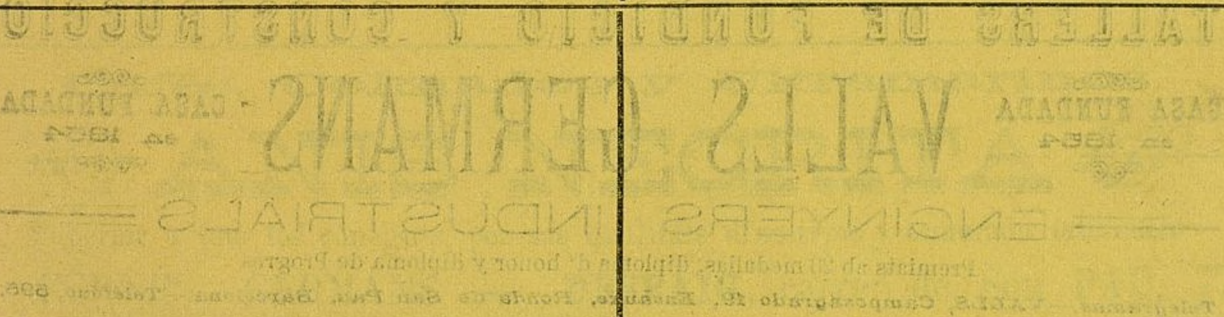
◆◆◆◆ baldosas ◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

◆◆◆◆◆◆ baldosetas, etc., etc.

TELEFONO, 1397

Carrer de Condessa Sobradíel, 3

BARCELONA

CENTRE
DE CAMARERS ANTICHS DE BARCELONA
Hotels, Restaurants, Confiterias, Cafés y Casas particulars

BAIX LA DIRECCIÓ DE

JAUME CUSSÓ

Per encarrechs
CABRAS, 9, 2.º, 2.ª

Relotjera androssense

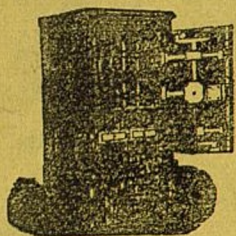
Carrer Major, 18

SAN ANDREU DE PALOMAR

RELOTJES ASSEGURATS

BARATURA

Fábrica de Caixas pera Caudals

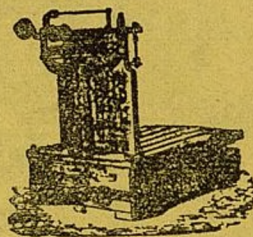

BASCULAS DE TOTA CLASSES

y panys de seguritat

J. POL JOVER

28, Carrer Ample, 28.—BARCELONA

Frederich J. Garriga

Artista dedicat á fer lo plan del moviment
escénich de qualsevulga ópera, sarsuela,
ó espectacle; figurins & & «»«»«»«»«»«»

Balmes, 31, 1.º

Centre Artistich.—Barcelona.

ENQUADERNACIONS

DE

BIBLIÓFIL; RESTAURACIONS

de llibres antics, daurats, relleus,
y llibres pera 1.ª comers

J. P. RIZ

RUL
F

ODOLS, 12
ALONA

TALLERS DE FUNDICIÓ Y CONSTRUCCIÓ

CASA FUNDADA
en 1854

VALLS GERMANS

CASA FUNDADA
en 1854

ENGINEYERS INDUSTRIALS

Premiats ab 23 medallas, diploma d' honor y diploma de Progrés

Telegramas.—VALLS, Camposagrado 19, Ensanxe, Ronda de San Pau, Barcelona.—Teléfono, 595.